Bréf og skjöl fátækramála 1837-1846

Aðfnr. 1015, örk 3

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Skönnun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1839

Den med Commissionens behagelige Skrivelse af Gaars Dato hertil indsendte Fortegnelse over udestaaende Restancer af Bidragene til Reikevig Byes og Seltjarnarnes Hrepps Fattigvæsen bliver herved tjenstligen remitteret med fornøden Paategning, og forventes det, at de Herrer Byefogden i Reikevig og Sysselmanden i Guldbringe Syssel strax for sit Vedkommende uden Ophold træffer Foranstaltning til Restancernes Inddrivelse paa anordnet Maade.

Islands Stiftamtshuus, den 11te Mai 1839.

Bardenfleth

Til
Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnes Hrepps forenede Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þó eg nú undanfarinn vetur hér hafi getað frammdregið
líf mitt og konu minnar, bæggia yfir 70 ára, í Ráðagerðis
hverri; sem mér, einn og uppgefnum Bakkara í Reikiavík
var veitt, af Bæarins Kämmerkassa, nú þó með því móti
að eg hefi stundum getað gjört ýmsar smákúnstur, sem
dálítið sumt, hefur vanalega borgað mér, þá af því nú er svo komið
að högum mínum, að við bæði höfum legið rúmföst, og ept
dauðvona í ár, og í fullar 16 vikur, og hún nú þá rúmföst
og eg, þó undanlátandi sýnist, er ekki fær um að draga
mig fyrir á milli heimilanna, og get ómögulega inn-
unnið mér einu 4 Málltíð, eða hvað annað verk; þá neyð-
ist eg til hérmeð, auðmjúklega að biðja: að þeir Háu
yfirvöld, og fleiri, sem ráða fyrir fátækra Kassa hér í
Reikiavík, vildu af miskunn veita mér, af Fátækra
Sjóði, nú fyrir skal fyrsta í þetta sinn, slíkt tilag geta
framm dregið líf mitt og konu minnar, sem svara
mætti frá 15 til 20 rbd veita, þá með mínum, vona eg
öllum skilsömum sýnist, okkur báðum nú [illegible]
til Lífsins Nauðsynjar, hvar og einkis megna sjálfur-
hatta ýkka og í þeirra Kendmakt, að sem fyrst þar kann
yrði yfirvegað og Náðuglega ásjáð og ~~yfirvega~~ álýktað.

Reikiavík þann 26ta Sept: 1830

auðmjúkla
Geirfur Magnusson

Til
Hinnar háttvirðtu Fátækra Commissionar
í Reikiavík —

Uppá Ansögningu yðar um hjálp af fátækrastyrk [illegible]
svarast, að hvörki [illegible] af aðrum [illegible] hafið þér [illegible]
[illegible]; og hvaðanæfa eigið þér ~~[illegible]~~ börn sín með
öllum [illegible] að vita ~~[illegible]~~ [illegible]
föður og móður [illegible], gjörum við ekki, en [illegible]
skipunar, vitið þér það [illegible]

Rv. B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible] 39.

Af því eg sé mig nú, ekki lengur færan til, med Konunni
minni sjálfr 3ja samt frá fiórda Barni Dóttur minnar
Gudrúnar, og nær frá ársaga Vinnulaunum yfir 60 ára, ad
ala lengur önn sem þarf, fyrir Bródur mínum Þórdi
sem sjúkur og allre sér vita, vantar svo mikid til ad vera
heilvita, ad hann þarf mikla meire þögnun, og varatekt, enn
Barn, ad eg ekki tale um adrar þarfir, þad eg nú sem og
mig nú orsakadan til, ad snúa mér til Þeirrar Háttvyrdtu Fátækra
Commissionar hér í Reikiavík, med þá undirgefna Bón, ad öum-
ingianum Þórdi mætte verda tillagt forlag fullt, af Fátækra
Sióde, med hvörju móte, ad hann fær þad, skal eg ekki vísa honum
út frá mér, enn ad ödrum kosti, verd eg ad frásegia mér hann,
þar eg, ~~þar eg~~ nú hefi sett á Fimta Barn Hiört Dal: sem er
Sveitarinnar ómagi, og sem mér gagnast vitni ad, ytterste
um, ad stada Módurlaust, Systur mína Gudrúnu, til ad líta svo
ad hún ekki þurfi ad leita Sveitar Stirks, fyrir þad fyrsta í ár;
Sjálfur er eg mjög tepur ad heilsu, og lúist og hefi þúngt heim
ili, á litlum útvegi; Eg óska frá undir C^a ad sú vyrdta Com
-mission, álíte kjör mínar kringumstædur, med vorgiætni
og í álykt í Ráð Bón mína. —

Reikiavík þann 5ta Octobr 1839

Magnus Paulsson

Til
Þeirrar Háttvyrdtu Fátækra Commissionar
á Reikiavik

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efterat have modtaget Kommissionens be-
hagelige Skrivelse af 20de f.M., hvori afgives
Betænkning angaaende, hvorvidt det for Rei-
kjavik Byes Lodseiere maatte anses tjenligt
at lade Lodseiernes Hjemler registrere
og Registrationsforretningerne derefter
tinglæse, har jeg, ved Sagens nøie Overveielse,
ikke kunnet andet end i Almindelighed til-
træde de af Kommissionen yttrede An-
skuelser. Jeg maa saaledes med Herren
anerkjende, at der her paa Stedet gives
særegne Forhold, som kunne gjøre det mere
betænkeligt her, end i andre Dele af Lan-
det, at indføre en saadan Foranstaltning som

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

almindelig, og at det vil være umuligt at
give altid passende Regler for de Tilfælde,
i hvilke den burde bringes til Udførelse.
Saa jeg dog derfor maa vedblive at være den
Overbeviisning, at en saadan Foranstaltning,
anvendt i de rigtige Tilfælde, vil imidler-
tiden kunne give Commissionen et hen-
sigtsmæssigt Middel især til at afholde
de lavere tænkende Fattige fra utilbørlig
Paatrængenhed paa Fattigvæsenet, og at
Foranstaltningen, endog kun bragt i Udfø-
relse i enkelte Tilfælde, dog overhovedet
vil bidrage til at gjøre Fattigforsørgel-
sen mindre yndet, og følgeligen opfordre de

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vedkommende til at bestræbe sig for saavidt muligt at undgaae saadan Forsørgelse, saa maa jeg, for mit Vedkommende, anse det tilstrækkeligt at have gjort Commissionen opmærksom paa den omhandlede Foranstaltning, idet jeg iøvrigt maa overlade til Styrelsen efter nærmere Skjønnende og Bestemmelse i de forekommende concrete Tilfælde, hvorvidt den hensigtsmæssigen kan bringes i Udførelse. —

Slutteligen skal jeg ikke undlade at tilføie at jeg, nærmest foranlediget derved, at Commissionen blandt Aarsagerne til Forøgelsen af de Trængendes Antal ogsaa anfører Mangel paa Kontrol med de i Kommunen sig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

nedsættende Commissionsmænd, under D.D. har
paalagt saavel Byefogden i Reikevig, som
Sysselmanden i Guldbringe og Kjose Sysler at
skjærpe Tilsynet med Commissionsmænd og Læ-
gdsmænd i deres Jurisdictioner. —

Islands Stiftamtshuus den 3de December 1839

Bardenfleth.

Til
Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnæs
Hrepps Fattigvæsen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Under Dags Dato har jeg tilskrevet Land- og Byfo-
ged Gunlögsen saaledes:

»Ved under 29de f. M. herhid at indsende et Andra-
gende, hvori forhenværende Vægter Geisser Magnús-
son gjentagende har Byens Communalbestyrelse
ansøgt om Understøttelse, og hvilket Andragende
Byens Repræsentanter have paategnet deres Me-
ning, har Herr Land- og Byfoged yttret, at da
den Geisser Magnusson tillagte Pension alene er bestemt
for ham, saa maa hans gamle og vanføre Kone, saa-
snart hendes Mand ikke er istand til længere at
understøtte hende, formeentligen være berettiget
til at erholde Understøttelse af vedkommende Fat-
tigvæsen, hvortil De derfor principaliter har ind-
stillet hende; men da den omhandlede Families
yderlige Trang er Dem nöie bekjendt, har De
derfor, for det Tilfælde at en saadan Understøttelse
af Fattigvæsenet ikke tilstodes, anbefalet at Sup-
plicanten forundes et Gratiale af 10 Rd af Kæm-
nerkassen. –

Til Afgjørelse af denne Sag og foranlediget
ved de under samme fremførte Ytringer undlader
jeg ikke at meddele Følgende til behagelig Efterret-

ning og videre Bekjendtgjørelse for de Vedkommende.

Det Spørgsmaal, om den fornødne Understøttelse til Gissur Magnusson og hans Familie skal udredes af Kommunekassen eller af Fattigkassen, er i sig selv kun ganske formelt; thi i Realiteten kommer det omtrent ud paa Eet, af hvilken Kasse Hjælpen udbetales, eftersom den dermed forbundne Byrde i begge Tilfælde vil falde Kommunens Beboere til Last. Uagtet det derfor ikke synes mig at være af særdeles Interesse, hvorledes Spørgsmaalet afgjøres, saa vil det dog, efter Sagens nuværende Standpunkt, være nødvendigt nøiere at betragte de Momenter, som derpaa kunne have Indflydelse. — Det maa da først bemærkes, at, saalænge 2de Ægtefolk leve i uophævet ægteskabelig Forbindelse, kan der ikke af Fattigvæsenet ydes særskilt Hjelp til Konen; thi det er en i selve Lovgivningen forudsat Pligt for Manden, som Familiens og Konens Værge og Repræsentant, at skaffe Underholdning til hans Kone og Børn, hvorfor ogsaa disse følge Mandens Forsørgelsessted. Naar Manden ikke er istand til at opfylde denne Pligt, bliver Fattigvæsenet forpligtet til at yde *ham* en saadan Understøttelse, at han derved sættes istand til at understøtte Familien; Understøttelsen ydes saaledes ikke til Familiens enkelte Lemmer, men

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

altid til Manden. Det er ogsaa iøinefaldende, at det ikke gaaer an at ophæve Formuesfællesskabet mellem 2de Ægtefolk af den Grund, at Manden er Pensionist; men saalænge saadant Fællesskab bestaaer, er Konen ligesaavel som Manden berettiget til at nyde godt af de med Manden erhvervede Indtægter, disse være nu enten Løn, Pension eller Arbeidsfortjeneste. Det kan saaledes paa ingen Maade lade sig gjøre, hvad saavel Herr Land- og Byfoged, som de eligerede Borgere have foreslaaet, at Gissur Magnussons Kone forsørges af Fattigvæsenet, medens han selv lever af sin Pension; hvorimod den Understøttelse, som er fornøden for disse Ægtefolk til deres Ophold, bør gives til Manden for at sætte ham istand til at opfylde den ham paahvilende Pligt at ernære Konen. — For nu at bestemme, om det nærmest maa paaligge enten Pensionskassen eller Fattigvæsenet at yde hin Understøttelse, er det nødvendigt først at kaste et Blik paa Pensioners Natur og Bestemmelse i Almindelighed. Naar en Mand indtræder i Statens Tjeneste, saaledes at han aldeles opoffrer sig dertil, anseer Staten sig i Reglen forpligtet til ikke alene at lønne denne hans Tjeneste saaledes, at han kan underholde sig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

selv og sin Familie paa en efter hans Stillings Vigtighed og Besværlighed afpasset Maade, men ogsaa at sørge for, at han, naar han formedelst Alderdom eller af anden Aarsag ikke længere er istand til at opfylde hans Kalds Forretninger, kan vedblive at leve og underholde sin Familie paa en passende Maade. At der fra denne Regel kunne gives enkelte Undtagelser — saasom at der gives Poster, som egentligen ere bestemte for ugivte Personer, og at der ligeledes i enkelte, dog visstnok yderst sjeldne Tilfælde og af særegne Grunde forud er bestemt, at den Vedkommende ikke kan nyde Pension — gjør Intet til Sagen her, hvor der kun er Spørgsmaal om den almindelige Regel. Hvad der saaledes efter Sagens Natur gjelder og maa gjelde (for at Staten kan gjøre Regning paa at erholde dygtige Embedsmænd) med Hensyn til Lønninger og Pensioner for Statens Tjenere, det Samme maa naturligviis ogsaa i Reglen gjelde om en Communes Betjentes; kun er der den Forskjel, at medens Staten er nødsaget til ved Bestemmelsen af Lønningers og Pensioners Størrelse at tage Hensyn til almindelige Regler og Forholde, saa kan en Commune, som altid kan have et nöie

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kjendskab til sine Medlemmers og Tjeneres Forhold og Kaar, i hvert enkelt Tilfælde tage disse concrete Forhold i Betragtning. At yde Pension til sine forhenværende, afgaaede Betjentere er vel saaledes hverken for Staten eller en Commune nogen juridisk Tvangspligt (undtagen i de enkelte Tilfælde, hvor derom forud maatte være givet Løfte) men derimod for begge en moralsk Forpligtelse, der maa opfyldes, naar man i Tidens Længde skal kunne gjøre Regning paa at erholde dygtige Betjentere. At nu de Pensioner, som Staten yder, undertiden ikke staae i et aldeles passende Forhold til de specielle Omstændigheder, det er efter det Ovenanførte ikke til at undgaae; hvorimod man i Almindelighed maa kunne gjøre Regning paa, at de af en Commune bevilgede Pensioner maae være tilstrækkelige til at opnaae deres Formaal, nemlig at forskaffe den afgaaede Betjent med hans Familie passende Underholdning. Man kan derimod saa meget mindre vente, at en Communes Bestyrelse af for vidt dreven Nøisomhed tilstaaer et Beløb, som ikke er tilstrækkeligt til Pensionens Opnaaelse, da der i Reglen vil paaligge den samme Commune en juridisk Tvangspligt til,

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

skjønt af en anden Aarsag, at yde nødtørftig Understøttelse til den afgaaede Betjent med Familie, i Egenskab af Communens Medlemmer. Ifølge disse Betragtninger maatte jeg, da jeg under 21de f. M. tilskrev Herr Land- og Byfoged om denne Sag, have god Føie til at antage, at Communalbestyrelsen, naar den vidste, at Gísser Magnusson med Familie led Mangel paa Livets Nødvendigheder, vilde afhjelpe saadan Mangel; og jeg kan derfor nu, da jeg af Bestyrelsens egne Ytringer erfarer, at den anser den omhandlede Familie for at være i yderste Trang, ikke andet end fuldkommen billige, at der af Kæmnerkassen tilstaaes Gísser Magnusson en Gratification af 10 Rd. r. V., der altsaa med behørig Qvittering og under Paaberaab af denne Skrivelse kunne føres til Udgivt i Kæmnerregnskabet for indeværende Aar. —

Iøvrigt undlader jeg ikke tjenstligen at tilføie, at jeg under D. D. har meddeelt Fattigcommissionen en Gjenpart af nærværende Skrivelse, for at Commissionen kan have Underretning om, at der efter min Formening paahviler Fattigvæsenet en subsidiær, men juridisk Forpligtelse til at afhjelpe Gísser Magnussons og Hustrues Trang til Livets første Fornødenheder, dersom Byens communale Bestyrelse i

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fremtiden ikke skulde opfylde Byens principale,
men kun moralske Forpligtelse til at yde Gis-
sur Magnusson, som forhenværende Vægter, med
Familie en passende Understøttelse, der ikke en-
gang, saaledes som en Hjelp fra Fattigvæsenet,
burde være indskrænket til Tilfredsstillelsen af
Livets allerførste Fornødenheder." —

Hvorom jeg, med derfor at vedlægge en Gjenpart af
min indbemeldte Skrivelse til Land- og Byfogden
af 21de f. M. ikke har villet undlade tjenstligen
at meddele Commissionen Underretning for det
Tilfælde at det, imod Formodning, skulde blive nød-
vendigt, at Fattigvæsenet gjør noget Tilskud for
at den omhandlede Pensionist med Kone ikke savne
det Nødvendigste til Livets Ophold. —

Islands Stiftamtshuus den 2den December 1839.

Bardenfleth

Til
Commissionen for Reikevig Byes og
Seltjarnarnes Repps Fattigvæsen. —

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efter at have modtaget Commissionens behagelige Be-
tænkning over Graver Erik Eriksens Ansøgning og om-
gaaende Spørgsmaalet om han tilkommer Betaling for hans
Forretninger ved Fattiglemmers Begravelse, har jeg
taget denne Sag under Overveielse, og finder at man
ikke med Billighed kan paalægge Graveren at udføre
sit Arbeide uden Betaling, thi da hans Bestilling
ikke skaffer ham andre Indtægter, end netop en moderat
Godtgjørelse for det med hver enkelt Forretning forbundne
Arbeide og Tidsspilde, kan han i den ommeldte Hen-
seende ikke vel sættes i Classe med Præster eller andre
Embedsmænd, der for at opofre hele deres Virksomhed
til deres Embedspligter nyde alle Embedets forskjelligar-
tede Indkomster, i hvilke de ogsaa maae søge Erstatning
for deres Arbeide ved saadanne Forretninger, der

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

paalægges dem uden Betaling. Paa Grund heraf, og da den omhandlede Betaling i sig selv er saa ubetydelig, at den ikke kan falde Kirkegaardsfondet til Byrde, har jeg ladet ovennævnte Erik Eriksen tilkjendegivet, at han ogsaa for de Personer, hvis Begravelses Udgifter af Kirkegaardsfondet vil erholde den fastsatte Betaling; hvilket jeg ikke har villet undlade at meddele Commissionen til behagelig Efterretning.

Islands Stiftamtshuus, den 4de April 1839.

Bardenfleth

Til
Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnes Hrepps
forenede Fattigvæsen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Gjenpart

Forhenværende Vægter Gissur Magnusson af Holakot har for Stiftamtet andraget, at den ham af Kæmnerkassen tilstaaende Pension af 30 rd. ikke skal være tilstrækkelig til hans og Kones Underholdning, hvorfor han har henvendt sig først til Byens Communalbestyrelse om forøget Hjelp af Kæmnerkassen, og derefter, da saadan Hjelp ikke tilstodes ham, til Bestyrelsen for Fattigvæsenet om Understöttelse herfra, der imidlertid ikke heller blev ham bevilget. Paa Grund heraf har han begjært Stiftamtets Bestemmelse om hvorfra han skal kunne erholde den fornødne Hjelp. —

I denne Anledning skulde jeg tjenstli-

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

gen anmodet Herr Land- og Byfoged om behageligen at ville tilkjendegive fornævnte Geir Magnusson, at ligesom jeg aldeles maa billige, at Kæmnerkasset ikke yder Understøttelse til en Mand, der nyder en saadan Pension som den ommeldte, saaledes kan jeg heller ikke andet end antage, at Byens Communalbestyrelse maa være fuldkommen nøie bekjendt med hans oeconomiske Omstændigheder og villig til at drage Omsorg for, at han ikke lider Mangel paa nødvendige Fornødenheder, som han ikke andetstedsfra maatte kunne erholde. Paa Grund heraf finder jeg mig ikke foranlediget til i denne Sag at give nogen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

anden Bestemmelse, end hvad der af de ovennævnte Authoriteter derom maatte være besluttet. –

Islands Stiftamtshuus den 21de November 1839.

E. Bardenfleth.

Til
Herr Land- og Byfoged Gunlögsen

Gjenpartens Rigtighed bekræftes.

Thorstensen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Copia

Eptir tilmælum, míns fyrrverandi yfirvalds Herra Sýslumanns St. Gunn=
=laugsens, nú Landfogeta í Reykjavik hefi eg á Nesstofunum Vestri, í bráðri nauðsyn, útbetalað, til Ekkjunnar Ingi=
=biargar Petursdotter á Skogtiörn 4ra Rbks=
Bankadali vrída Velferð, hennar, í Seltiarn
=arnes Hrepp sveitlægum Börnum, til Forsorgunar

Svalbarða 23da Dec 1839.

Steingrímur Jónsson

No.

Til S.T. Herra Sýslumannsins Kammerráð Thvede, sem og óska að Fátækra Commissionin í Reikjavik endurgialdi mér; —

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ved at tilstille Commissionen for Reikevigs Byes og Seltiarnarnes Repps forenede Fattigvæsen undertegnede Skrivelse af 14de Junii d. A. fra Stiftamtet med tilhørende Bilage, angaaende Fruentimmerets Gudrun Ingjaldsdatters Forsørgelse af bemeldte Commune, maa jeg tjenstligst henstille samme Sag til Commissionens behagelige Afgjørelse. — Med Hensyn til at hun har angivet i kortere Tid at have opholdt sig deels i Mosfells Sveit og deels paa Alptanes har jeg tilskrevet

Repstyrerne for Stephansen og Steingrime Jonsson. —

Kjøse & Guldbringe Syssels Contoir den 8de Julii 1839

M. Tvede

Til

Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnes Repps forenede Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

rime

1839

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Da det er oplyst, at Jon Gissursson, om hvis Forsörgelsessted Commissionen indgav Forespörgsel i behagelig Skrivelse af 5te November f.A., i 17 eller 18 Aar har havt stadigt Ophold inden Reykiavig Byes og Seltjarnarnes Sogns Fattigdistrikt uden at have nydt Understöttelse af noget andet Fattigvæsen, og uden at den Maade, hvorpaa han har ernæret sig, kan ansees forulovlig, saa vil han i Medhold af de gjeldende Regler være forsörgelsesberettiget i ommeldte Distrikt; hvilket jeg ikke undlader tjenstligen at meddele i Gjensvar paa ommeldte Forespörgsel.

Islands Stiftamtshuus, den 4de April 1839.

[illegible]

Til
Commissionen for Reykiavig Byes og Seltjarnarnes Sogns forenede Fattigvæsen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Det kommer mig uventet, at Fattigcommissionens
Casserer endnu engang kræver mig for Jordtiende til
Fattigvæsenet af min Andeel i Jorden Nes, som om
der var 120 Hdr. Det var mig desto meere uventet, som
Stiftamtmand Krieger, ved Skrivelse til Commissionen
dat. 19de Nov. 1836, havde gjort samme opmærk-
som paa, at i Jordens aldgamle Hundrede-Antal
ogsaa 2de Domkirkens Jorde vare indbegrebne; og
Stiftamtmand v. Bardenfleth, i Skrivelse af 12te
Januar f. A. til Commissionen, havde bestemt:
"At den hidtil for Jorden Nes anførte Fattigtiende
"kunne forblive uindkrævet, og dens Anførsel i
"Fremtiden bortfalde, indtil Spörgsmaalet" /: nemlig
deels om Jordens Tiendebarhed, deels om den Maa-
lestok hvorefter Jordtienden skulle beregnes:/ "ende-
"ligen afgjöres". Spörgsmaalet om Tiendebar-
heden af min Andeel af Jorden er afgjort ved
Cancellie-Skrivelse af 14de Augusti f. A. men, for-
saavidt jeg er i Stand til at skiönne, er ikke der-
ved bestemt, at jeg har at svare Fastegods-Tiende
af 120 Hdr, da det tvertimod siger: "At Jorden Nes
"bör ved lovlig Taxation matricaleres til Tiende-
"Udsvar, hvis jeg med Vedkommende Tiendetagere
"ei kan forenes om, at acqviescere ved den forhen
"brugte Maade at beregne Tiende Afgivten paa"
hvorved ikke kan sigtes til Jordens höiere eller
lavere Hundrede-Antal, da dette, saavidt vides,
aldrig har været lagt til Grund for Tiende-Ydelse
af Jorden, men til Jordens i 1755 bestemte og
oprindelige Afgivter 28 vætt og 7 Qvildelejer, hvoraf

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hans Maiestæt, efter som nu er oplyst, skal i længe-
re Tid have til Fattigvæsenet erlagt $\frac{1}{40}$ Deel, som
Tiende fra Jorden, hver Qvildelege beregnet til 90 ℔
Sölv. Ligger der en anden eller höiere Bestem-
melse til Grund for denne Commissionens Frem-
gangsmaade og gientagne Anfordring, beder jeg
mig gunstigst derom underrettet, men hvis det ikke
er Tilfældet, antager jeg denne gientagne, efter
min Formeening, urigtige Fordring, som et Feilgreb
af Commissionens enkelte Medlem Casseereren,
og erklærer da herved at jeg i Fölge ovenm^te^ Can-
cellibrev, for Fardage Aarene 1836–39, begge in-
clusive, kuns svarer Fastegods Tiende til Fattigvæse-
net efter her medfölgende Nota, men fra Fardag
1839, enten ingen, eller efter en forfattende ny Mat-
rikel over min Andeel af Jorden. I Henhold her-
til tilskikker jeg Commissionen herved 1 Rd^l^ 44 ß r. S. og
beder mig derfor gunstigst meddeelt Qvittering, men
haaber tillige at derved er alt mit og Commissio-
nens Mellemværende til næstkommende Fardag
afgiort.

Nes den 23de Febr 1839.

Sveinbjörnsson

Til

Commissionen for Reykevigs Byes og Seltiarnarnæs Repps
forenede Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

paa Kirkeligt Skrivene . . n: S.. 14 Rbd 8 ß

gaaer: 1° Fæstegodstiende 6 Rbd 7 ß

2° 7 Qvitter à 4/7 ß = " – 3½ | 6 – 42

Bliver at tilsvare . . . 7 – 62

Endvidere de paa min medfølgende Afregning anførte 9 – 78

Tilsammen 17 Rbd 44 ß

Schwenborz[?]

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

No. 156 -

S. T.

Hr. Etatsraad Th. Sveinbjörnsen

a Næs: Debet

Fattigbidrag for ½ Aaret til Fardage 1839	7 rbd	–
fiske Tiend 72 Fiske	6	7 ß
Lods Tiend 12 Fiske	1	1
	= 14 rbd	8 ß

Betales inden 1e Maj d: A.

Reikevig den 22 Febr. 1839 –

S. Hammer

vende

© Borgarskjalasafn Reykjavikur

Notaen um Lensmanns [illegible] í Tíund eptir
Jarðabók Nes 14 al., sem Amtmanni mið [illegible]
tal Tíund af 47 Rd. [illegible] Lensmann
Betta Tíund af 47 Rd. er 14 1/5 al.

Tíund af 80 Rd. er fyrir	1835 — 36	24 al. á 16 ß r.v.	er r.v.	3 — 87
Ditto	1836 — 37	24 al. á 15 ß r.v.	do	3 — 60 3/4
D°	1837 — 38	24 al. á 16 ß r.v.		4 — "
D°	1838 — 39	24 — á 16 1/5 ß r.v.		4 — 4 4/5

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ydar hlýdugast skyldugr

[illegible]

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nota

Reykevigs og Seltiarnarnesses forenede Fattigvæsen
Credit

Fattigtiende af min Andeel i Jorden Nes:

1, for Fardagaaaret 1835–36, $\frac{1}{40}$ af 28 vat = 14 al, à 18/ RW = 2 Rd 60/ = r S. 2 Rd 52/
$\frac{1}{40}$ af 7 Qvildeleyer à 90/ – – – – – – – $15\frac{3}{4}$
2 – " – " – 1836–37 $\frac{1}{40}$ af 28 vat = 14 al, à 17/ RW = 2–46 = r S. 2–39
$\frac{1}{40}$ af 7 Qvildeleyer à 90/ – – – – – – $15\frac{3}{4}$
3 – " – " – 1837–38 $\frac{1}{40}$ af 28 vat = 14 al, à 18/ r S. = – – – 2–60
$\frac{1}{40}$ af 7 Qvildeleyer à 90/ – – – – " – $15\frac{3}{4}$
4 – " – " – 1838–39 $\frac{1}{40}$ af 28 vat = 14 al, à $17\frac{1}{2}$/ r S. – – – – 2–51
$\frac{1}{40}$ af 7 Qvildeleyer à 90 – – – – – – – $15\frac{3}{4}$

Tilsammen 10 Rd – 73/

Herpaa er betalt:
14 April 1836 for de 7 Qvilder 42/ rv – – – – – – – = r S. – 28/
22 Maii 1837 – " – " – 7 Qvilder – 7 × $\frac{2}{5}$ Fisk à 7/ – – – – " – " – $29\frac{2}{5}$
26 Febr 1838 – " – " – 7 Qvilder 7 × $\frac{3}{5}$ Fisk à 8/ – – – – " – " – $33\frac{3}{5}$
(: da disse 7 Qvilder ere leiede med min övrige
Löfegods Formue) – – – – – – – – " – 91

Resterer som hermed r S. 9 Rd – 78/

Hvilke Ni Rigsbankdalere 78/ r S. jeg herved indbetaler til Fattigcassen, med den Forbeholdenhed, fremdeeles at erlægge Tiendetienden, kun efter en ny, over Jorden forfattende Matrikel. Nes den 20de Februar 1839

Sveinbjörnsson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

bevge
l, fan
il 907
steen-
Fran-
er ieg
Det ikke
efter
tilgreb
eren,
ke Can-
ge in-
Agreste-
rdag
ngs Mat
dd her-
r. S. og
men
missio-
Dag

ste Reps

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

Commissionen for Reykeviigs Byes og Seltiarnarness Repps forenede Fattigvæsen.

Hermed 1 Rbd 44 1/2 S.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Under 7de Januar har hans Höivelbaarenhed Herr Stiftamtmand og Amtmand C. v. Bardenfleth tilskrevet mig saaledes:

„Hvad derimod angaaer det Sveinbjörn Jacobsen paalignede Bidrag til Fattigvæsenet, da findes dertil behörig Hjemmel i det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse af 25de Februar 1837, og da han ikke har anket over Bidragets Störrelse, saa bör dette Bidrag hos ham udfordres, dog maa jeg, foranlediget ved de Yttringer, der indeholdes i en hertil under 16de f: M: indkommen Skrivelse fra Commissionen for Reykevig Byes og Seltjarnarnes Hreppes Fattigkasse, tjenstligst anmode Herr Land- og Byfoged om, ved de fremtidige Ligninger til Fattigvæsenet, at gjöre Commissionens övrige Medlemmer bekjendte med, at Bidraget for den omhandlede faste Handel allene bör paalignes Kjöbmand Haconsen, og Sveinbjorn Jacobsen derimod kun som Detaillist ved samme ansættes til Bidrag efter hans egen Formue og Leve-

– begjært. –

Hvilket herved tjenstligt communiceres. –

Reykevig Byefoged Contoir den 8de Dec: 1839. –

S. Gunlögsen

Til
Commissionen for Reykevig Bye og Seltjarnarnæs
Angs. forandrede Lottegaardene. —

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

H.
Til

Commissionen for Reykevigs Byes og Seltjarnar-
-nes Hrepps forenede Fattigvæsen. —

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Da Reikevig Byes Fattigvæsen i oeconomisk
henseende synes at gaae tilbage, uagtet der i
den senere Tid ikke er indtruffet extraordinaire,
for Fattigvæsenet særdeles betydende Omstændig-
heder, saa forekommer det mig høist nødigt, at
Bestyrelsen stedse søger at træffe nogen Foran-
staltning, der kunde hemme saadan Tilbagegang.
Som en af Grundaarsagerne til denne kan man
maaskee ansee den altfor store Tilbøielighed hos
de af Stadens Beboere, der ere i trange Om-
stændigheder, til strax at søge Hjelp hos Fattigvæ-
senet, hos hvis Bestyrelse det imidlertid ofte
maa falde vanskeligt at faae en fuldkom-
men sikker Underretning om, hvorvidt Hjelpen
er uundgaaelig nødvendig eller ikke, hvorfor
man i tvivlsomme Tilfælde udentvivl falder

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

tilstaaer Hjelpen, men nægter den. Herved kan In-
tet gjøres, uden saavidt muligt for de Vedkommende
selv at opvække Utilbøielighed til at søge Hjelp
fra Fattigvæsenet, saalænge de paa nogen Maade
kunne ved egen Anstrengelse forskaffe sig det
fornødne. Blandt de Midler, som dertil kunde
udfindes, vilde vel intet være virksommere end
Oprettelsen af en Fattig=Arbeidsanstalt; men
saalænge en saadan ikke haves, vilde man maaske
med Nytte anvende et andet Middel, som jeg i
Danmark har seet iværksat til stort Gavn for de
vedkommende Communer, nemlig at foranstalte
alle Fattiglemmers Eiendele registrerede og vur-
derede og derefter lade Registreringsforretnin-
gen tinglæse. Da nemlig de Fattiges Efterladen-
skaber, forsaavidt levnes til Erstatning af Fat-
tigkassens havde Udlæg, tilfalde Fattigvæsenet ifølge

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Reglementet af 8de Januar 1834 § 14 No. 6, saa maa Sættigmæsmænd ogsaa være berettigede til at foranstalte Registrering (cfr. Canc. Br. 20 Aug 1808), der hindrer de Sættige fra at afhænde eller pantsætte deres Eiendele. Da det nu kan formodes at de Sættige noget uugjerne underkaste sig en saadan Foranstaltning, saa følger deraf tillige, at de ikke uden i virkelige Nødvendighedstilfælde søge Hjelp for Sættigmæsmænd.

Forinden jeg imidlertid foreskriver noget nærmere om Iværksættelsen af denne, for i Landet saavidt vides hidtil ukjendte, Foranstaltning, ønsker jeg derom at modtage Commissionens behagelige Formening.

Islands Stiftamtshuus den 4de November 1839.

Bardenfleth

Til
Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnes Hrepps Sættigmæsm.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fyrir rdl. ß

Reikníngur

fyrir Underholdníngu Ómagans Sveins Jónssonar.

Hann kom til mín, frá 2ta Januar 1838 og fór þaðan 8ta Julii, nefnil. 23 Vikur á 5 fiska um Viku hverja, eru 115 fiskar —

Melshúsum 9da Marts 1839

Þorstein Olafsson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur